

REMISS
REVISION

Barn- och ungdomsneurologi med habilitering

Version 29/1 2008

Innehåll

<i>Övergripande kompetensdefinition</i>	3
Definition av kompetensområdet	3
Kompetenskrav	3
Kompetenskrav för medicinsk kompetens	3
Kompetenskrav för kommunikativ kompetens, ledarskapskompetens samt kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete	3
Utbildningsstruktur	6
<i>Delmål</i>	6
Medicinsk kompetens	7
Kommunikativ kompetens	10
Ledarskapskompetens	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Övergripande kompetensdefinition

Definition av kompetensområdet

Barn- och ungdomsneurologi med rehabilitering är grenspecialitet till basspecialiteten barn- och ungdomsmedicin. Specialiteten omfattar normal och avvikande utveckling av det centrala nervsystemet och de perifera neuromuskulära systemen från fostertiden upp genom ungdomsåren och övergången till vuxenlivet, 0-18 år. Specialiteten omfattar prevention, utredning, diagnostik, behandling och kunskapsutveckling rörande sjukdomar och skador i dessa system och övergripande multidisciplinär handläggning av åtföljande funktionsnedsättning.

Kompetenskrav

Kompetenskrav för medicinsk kompetens

För specialistkompetens i barn- och ungdomsneurologi med rehabilitering krävs förmåga att självständigt och i samarbete med multiprofessionella team kunna utreda och behandla sjukdomar och tillstånd inom hela det neuropediatrika fältet, såväl inom barnneurologi som inom rehabilitering. Samordnande arbete, konsultfunktion och multiprofessionellt arbete skall beväras.

Vidare krävs att specialisten *behärskar* avvikelser i psykisk, kognitiv och motorisk utveckling, mental retardation, kognitiva störningar, cerebral pares och epilepsi som är de inom specialiteten vanligaste tillstånden. Dessutom krävs att specialisten *kan handlägga* andra tillstånd såsom inflammatoriska och degenerativa hjärnsjukdomar, hjärntumörer, missbildningar inklusive neuralrörsdefekter och hydrocephalus som mer sällsynta eller kräver en högre specialiseringsgrad. Vidare krävs att specialisten *kan bedöma och initialt handlägga* de extremt sällsynta tillstånd som kräver komplex utredning på riksnivå eller internationell nivå vilka utgör en central del av det neuropediatrika kunskapsområdet. Vanliga tillstånd av barnneurologisk karaktär, såsom huvudvärk och godartade feberkramper liksom akut handläggning epileptiska anfall tillhör kompetensområdet Barn- och Ungdomsmedicin.

Vidare krävs kunskaper och färdigheter i diagnostik och behandling av alla vanligt förekommande sjukdomar och av allvarliga sjukdomar och funktionshinder från nyföddhetsperioden till vuxen ålder. Dessutom krävs kunskaper om barnets normala tillväxt, uppfödning och psykomotoriska och mentala utveckling, samt om diagnostik i syfte att tidigt kunna diagnostisera avvikelser i dessa. Vidare krävs förmåga att arbeta förebyggande och familjeinriktat med allmän hälsouppllysning, vaccinationer och olycksfallsprevention. Det krävs en helhetssyn på familjen med engagemang och respekt för

barnets behov, god förståelse för hur sjukdom påverkar barnet och dess familj, och förmåga att tillgodose barnets rätt att vara delaktigt vid bedömning och behandling utifrån dess utvecklingsnivå. För att uppnå sådan kompetens krävs förmåga till arbete i multidisciplinära team och samarbete med kollegor från andra specialiteter inom sjukhus och öppenvård, samt med socialtjänst, barnomsorg, skola, ideella föreningar och samhällets institutioner. För detta arbete krävs kunskap om och förmåga att verka för barns och ungdomars rätt i samhället. Vidare krävs ett etiskt och professionellt förhållningssätt, goda färdigheter i kliniskt omhändertagande med barnets behov i centrum samt förmåga att verka för en hälsosam livsstil hos barn och ungdomar.

Kompetenskrav för kommunikativ kompetens, ledarskapskompetens samt kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Kommunikativ kompetens

Den jämlika och ansvarstagande patienten

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till dialog och en öppen kontakt med patienten och dennes närstående, som präglas av empati, förtroende samt respekt för patientens rätt till information, inflytande och delaktighet i besluten. Kontakten ska också präglas av samverkan och lyhördhet för patientens önskemål och rätt till självbestämmande samt ge stimulans av patientens engagemang och ansvar för den egna vården.

Genus- och mångfaldsaspekter

Kommunikationen med patienten och dennes närstående ska dessutom präglas av kunskap och respekt för transkulturella aspekter och mångfaldsaspekter såsom språk, etnicitet, sexuell läggning och religion samt genus.

Interprofessionella relationer

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till kommunikation, såväl skriftligt som muntligt, med andra läkare och medarbetare, med respekt för deras yrkeskunskaper och kompetens. Detsamma gäller för kontakter med företrädare för allmänheten och olika samhällsinstanser.

Pedagogisk förmåga

Den specialistkompetenta läkaren ska ha pedagogisk förmåga för att kunna informera och undervisa, främst patienter och deras närstående men också andra läkare och medarbetare samt studenter.

Professionellt förhållningssätt och etik

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till att kontinuerligt arbeta med sitt professionella och läkaretiska förhållningssätt, med målet att kunna fatta självständiga beslut av medicinsk etisk natur.

Egen kompetensutveckling

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till att kontinuerligt pröva och identifiera, tillsammans med verksamhetens krav, de egna behoven för kompetensutvecklingen för att kunna motsvara kraven på bästa möjliga vård för patienterna.

Ledarskapskompetens

Medarbetarskap

Den specialistkompetenta läkaren ska ha utvecklat förmåga till självkännedom och kunskap om den egna funktionen och rollen i organisationen.

Handledarskap

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till att handleda andra läkare och medarbetare samt studenter.

Ledarskap

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till ledarskap som utmärks av samverkan, öppenhet och dialog med medarbetarna. Ledarskapet ska vidare präglas av verksamhetsutveckling, som är förbättringsinriktad. Förmåga att leda arbete i vårdteam är grundläggande.

Omvärldskunskap

Den specialistkompetenta läkaren ska ha kunskap om hälso- och sjukvårdens organisation, administration, ekonomi och regelverk samt om dess styrning för bästa resursutnyttjande.

Kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Medicinsk vetenskap

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga till ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt genom deltagande i forsknings- och utvecklingsarbete samt genom att tillägna sig kunskaper i forskningsmetodik, inklusive epidemiologiska grundbegrepp, och evidensbaserad medicin.

Förbättrings- och kvalitetsarbete

Den specialistkompetenta läkaren ska ha kunskap och kompetens i evidensbaserat förbättrings- och kvalitetsarbete. Målet är att kunna delta i och ansvara för kontinuerligt systematiskt förbättringsarbete med betoning på helhetsperspektiv, patientsäkerhet, patientnytta, mätbarhet och lärandestyrning för att kritiskt kunna granska och utvärdera den egna verksamheten.

Folkhälsa och prevention

Den specialistkompetenta läkaren ska ha kunskaper om hälsans bestämningss faktorer, och andra folkhälsoaspekter samt om metoder för hälsobefrämjande och sjukdomsförebyggande insatser för att i det medicinskt vetenskapliga arbetet och kvalitetsarbetet kunna beakta denna kunskap.

Utbildningsstruktur

Utbildningen i barn- och ungdomsneurologi med habilitering kan inledas under och integreras i utbildningen i barn- och ungdomsmedicin.

Den neuropediatrika utbildningen bör ske genom tjänstgöring under sammanhängande perioder inom barn- och ungdomsneurologi och inom barn- och ungdomshabilitering integrerat med teoretiska studier, kurser och yrkesrelaterade sammankomster.

Den barnneurologiska tjänstgöringen fullgörs med fokus på akuta, eventuellt recidiverande tillstånd och på neurologisk utredning. Tjänstgöringen huvudsakligen förläggas till regionsjukhus med enhet för barnneurologi.

Tjänstgöring inom barn- och ungdomshabilitering fullgörs inom habiliteringens multidisciplinära struktur med fokus på barn och ungdomar med neurologisk funktionsnedsättning. Särskild vikt bör läggas vid läkarens träning i att medicinskt leda ett arbetslag inom barn- och ungdomshabilitering.

I utbildningen bör ingå sidutbildning främst i form av tjänstgöring inom klinisk neurofysiologi och vuxenneurologi. I utbildningen kan också ingå tjänstgöring inom klinisk genetik, barnneuropsykiatri, neurokirurgi och neuroradiologi.

Delmål

Medicinsk kompetens

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
1. Behärska kunskap om det friska barnet och ungdomen och den påverkan som arv, kultur, miljö och samhälle har på deras utveckling och hälsa. Behärska diagnostik av avvikelser från normal tillväxt och utveckling. Behärska hälsobefrämjande arbete. Kunna handlägga psykosociala problem och känna till relevant lagstiftning.	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs.	Intyg om godkänd kliniska tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Teoretiska studier.	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
2. Behärska basala och akuta tillstånd inom barn- och ungdomsmedicin.	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs.	Intyg om godkänd kliniska tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Träning i simulerad miljö under handledning.	Skriftligt dokumenterad träning i simulerad miljö utfärdat av aktuell handledare.
	Teoretiska studier.	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
3. Kunna handlägga relevanta tillstånd inom områdena: neonatologi, neurologi och habilitering, endokrinologi och metabola sjukdomar,	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs.	Intyg om godkända kliniska tjänstgöringar och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs

nefrologi, gastroenterologi, hepatologi och nutrition, infektionssjukdomar, immunologi och reumatologi, onkologi och hematologi samt kardiologi.		utfärdat av kursledare.
	Träning i simulerad miljö under handledning.	Skriftligt dokumenterad träning i simulerad miljö utfärdat av aktuell handledare.
	Teoretiska studier.	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
4. Kunna initialt handlägga relevanta tillstånd inom området barn- och ungdomspsykiatri.	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs.	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Teoretiska studier.	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
5. Att behärska klinisk och laboratorieunderstödd utredning och behandling av epilepsi och andra paroxysmala tillstånd.	<i>Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd.</i>	<i>Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare</i>
	<i>Kurs</i>	<i>Intyg om godkänd kurs</i>
	<i>Teoretiska studier</i>	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
6. Att behärska psykisk, kognitiv, och social utveckling och avvikelser i dessa samt att behärska utredning och habilitering av mental retardation och störningar i aktivitetsgrad och uppmärksamhet samt att behärska autismspektrumstörningar och andra kognitiva störningar.	<i>Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd.</i>	<i>Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare</i>
	<i>Vårdteamarbete under handledning.</i>	<i>Skriftligt dokumenterat deltagande i vårdteamarbete utfärdat av aktuell handledare.</i>
	<i>Kurs</i>	<i>Intyg om godkänd kurs osv</i>

	<i>Teoretiska studier</i>	
--	---------------------------	--

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
<i>7. Att behärska utredning, behandling och rehabilitering vid avvikande motorisk utveckling, cerebral pares och neuralrörsdefekter samt vid hydrocephalus.</i>	<i>Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd.</i>	<i>Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare</i>
	<i>Vårdteamarbete under handledning.</i>	<i>Skriftligt dokumenterat deltagande i vårdteamarbete utfärdad av aktuell handledare.</i>
	<i>Kurs</i>	
	<i>Teoretiska studier</i>	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
<i>8. Att kunna handlägga klinisk och laboratorieunderstödd utredning, behandling och rehabilitering av förvärvade skador i nervsystemet av vaskulär, metabol, inflammatorisk, infektiös eller traumatisk art.</i>	<i>Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd.</i>	<i>Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare</i>
	<i>Vårdteamarbete under handledning</i>	<i>Skriftligt dokumenterat deltagande i vårdteamarbete utfärdad av aktuell handledare.</i>
	<i>Teoretiska studier</i>	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
<i>9. Att kunna handlägga neurologiska tillstånd i nyföddhetsperioden inklusive dysmorfa tillstånd och genetiska syndrom.</i>	<i>Auskultation under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd</i>	<i>Intyg om godkänd auskultation och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare.</i>
	<i>Kurs</i>	<i>Intyg om godkänd kurs utfärdad av aktuell handledare.</i>

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
<i>10. Att kunna handlägga klinisk och laboratorieunderstödd diagnostik och habilite-</i>	<i>Auskultation under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd</i>	<i>Intyg om godkänd auskultation och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare.</i>

<i>ring av neuromuskulära sjukdomar.</i>	<i>Kurs alternativt större yrkesrelaterad sammankomst</i>	<i>Intyg om godkänd kurs utfärdat av aktuell handledare.</i>
	<i>Teoretiska studier</i>	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
<i>11. Att kunna handlägga orostillstånd, smärtillstånd, komplicerad huvudvärk samt kunna handlägga sömn- och vakenhetsrubbningsar.</i>	<i>Tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd</i>	<i>Intyg om godkänd tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.</i>
	<i>Teoretiska studier</i>	

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
<i>12. Att kunna handlägga tumörsjukdomar i centrala nervsystemet hos barn och ungdomar.</i>	<i>Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd.</i>	<i>Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare</i>
	<i>Teoretiska studier</i>	

Kommunikativ kompetens

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
13. Förmåga att kommunicera på ett åldersadekvat sätt med barn och ungdomar, föräldrar och närstående. Förmåga att handlägga barn och familjer i kris. Förmåga till kommunikation med patienter med olika social, språklig och kulturell bakgrund	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs.	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Medsittning	Skriftligt dokumenterad medsittning.
	Inomprofessionell reflektion i grupp	Skriftligt dokumenterad inomprofessionell reflektion i grupp

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
------------	----------------------------	--------------------

14. Förmåga att kommunicera på ett optimalt sätt med vårdpersonal och andra medarbetare, även inom andra organisationer och myndigheter, och att kunna arbeta i team. Förmåga att uttrycka sig väl i skriftlig och muntlig framställning och att kunna dokumentera på ett tydligt och patientsäkert sätt.	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Vårdteamarbete under handledning	Skriftligt dokumenterat deltagande i vårdteamarbete utfärdat av aktuell handledare
	Inomprofessionell reflektion i grupp	Skriftligt dokumenterad inomprofessionell reflektion i grupp
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
15. Förmåga att undervisa patienter, föräldrar studenter och medarbetare.	Undervisa och handleda under handledning.	Skriftligt dokumenterad undervisning och handledning.
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.

Ledarskapskompetens

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
16. Att genom personlig utveckling och kunskap om gruppdynamik ha förmåga att ta en ledande roll i den kliniska vardagen och samverka i team. Ha förmåga till handledning av kollegor och andra medarbetare.	Klinisk tjänstgöring under handledning.	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Inomprofessionell reflektion i grupp	Skriftligt dokumenterad inomprofessionell reflektion i grupp

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
17. Att genom kännedom om organisationen, förändringsledning och ekonomin ha förmåga att ta en aktiv roll i avgränsade ledningsuppdrag och förbättringsarbeten.	Klinisk tjänstgöring under handledning.	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Teoretiska studier.	
	Inomprofessionell reflektion i grupp	Skriftligt dokumenterad inomprofessionell reflektion i grupp

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
18. Att genom kunskaper om barns rättigheter ha förmåga att främja barnen i samhället nationellt och globalt.	Klinisk tjänstgöring under handledning.	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Teoretiska studier.	

Kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
19. Ha förmåga att kunna praktisera evidensbaserad medicin och att tillägna sig en teknik för kontinuerligt lärande.	Klinisk tjänstgöring vid enhet där sådan verksamhet bedrivs.	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
20. Ha förmåga att delta i och genomföra ett förbättringsarbete tillsammans med andra professioner samt genomföra aktiv kvalitetsuppföljning på såväl individ som systemnivå.	Kvalitets- och utvecklingsarbete under handledning.	Skriftligt dokumenterat deltagande i kvalitets- och utvecklingsarbete.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.
	Inomprofessionell reflektion i grupp	Skriftligt dokumenterad inomprofessionell reflektion i grupp

Mål	Metoder för lärande	Uppföljning
21. Ha förmåga att genomföra ett vetenskapligt arbete och presentera detta vid något av barnläkarförningens nationella möten eller annat vetenskapligt möte.	Individuellt utformat skriftligt arbete under handledning enligt vetenskapliga principer	Intyg om godkänt individuellt arbete utfärdat av disputerad extern bedömare.
	Större yrkesrelaterad sammankomst.	Skriftligt dokumenterat deltagande i större yrkesrelaterad sammankomst.
	Kurs.	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare.